

„Könnyűipari Szakmai Napok”

2018. október 8. - Budapest, BDSZ Székház

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Könnyű-e a könnyűiparban dolgozni?

**A foglalkozási egészség védelme
és a munkavégző képesség megőrzése**

„KÖNNYŰIPAR” - „KÖNNYŰ MUNKA”

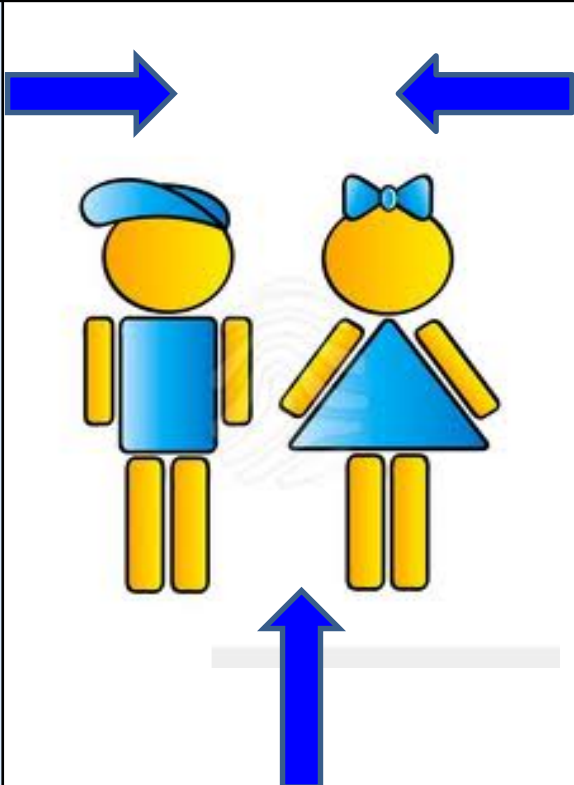
Könnnyűipar (light industry):

- „...olyan gyártási folyamatokat foglal magába, amelyek termékei egy darabra vonatkoztatott súlyukhoz képest viszonylag nagy értékűek”
- Több feldolgozóipari ágazat gyűjtőneve, amelyek jellemzően **fogyasztási cikkek**et és azok alapanyagait állítják elő.

Könnnyű munka (light work):

- „...ülve, időnként állva és járkálva végzett munka egyszerre (legfeljebb) ~20 font (pound-force), illetve többször ~10 font emelése, hordozása”
- **Könnnyű fizikai munka** meghatározása a legnagyobb munka-energia szükséglet alapján **11 kJ/min** (650 kJ/h) – **3/2002. (II. 8.) SzCsM-EüM együttes rendelet 1. számú melléklet. 2. táblázat**

A MUNKÁVAL KAPCSOLATOS EGÉSZSÉGI VESZÉLYEK

Munkakörülmények	Munkavégző ember	Munkakörnyezet
<ul style="list-style-type: none"> • külső/belső térben • mélyszínen/magasban • bezárással, zárt térben • hidegben/melegben/ változó klímában/időjárás hatásainak kitéve • alacsony vagy magas légnyomáson • balesetveszélyes (leesés, gépek, villamos áram, robbanás, járművek veszélye mellett stb.) tevékenységek végzése 	 <p>The diagram shows two stylized human figures, a male worker on the left wearing a blue cap and a female worker on the right wearing a blue bow. They are positioned between a yellow background above and a green background below. Three blue arrows point towards them: one from the left, one from the right, and one from the bottom. A grey horizontal line is visible just above the bottom arrow.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • fizikai (zaj, kéz-kar és egésztest rezgés, klíma, légnyomás, sugárzások, elektromágnesese terek) • kémiai (veszélyes vegyi anyagok és keverékek, a porokat is beleértve) • biológiai kóroki tényezők (fertőzésveszély) • ergonómiai tényezők • pszichoszociális kóroki tényezők hatásának kitéve
<ul style="list-style-type: none"> • mechanikai (izommunka) • élettani (fiziológiai) 	<p>Munkavégzés</p>	<ul style="list-style-type: none"> • idegi (mentális) • érzelmi (lelki) hatások

A KÖNNYŰIPARI MUNKÁK VESZÉLYEI

A textil- és ruhaipar, a bőr- és a lábbeli gyártás veszélyeit is a munkavégzés, a munkakörülmények hatásai és a munkakörnyezeti kóroki tényezők jelentik (akár együtt és egyszerre is):

- a létesítmény és annak üzemeltetése; a munkaeszközök; a felhasznált anyagok; a munkafolyamatok és a technológia; a rendellenes körülmények; a nem megfelelő tárgyi, szervezési és személyi feltételek
- a fizikai és szellemi munkavégzésből adódó megterhelés (túlzott vagy egyoldalú, hosszú ideig tartó stb.) és a munkakörnyezet egészségkárosító kóroki tényezői által kiváltott jelentős igénybevétel
- amihez kedvezőtlen munkakörülmények is hozzájárulhatnak (pl. a megvilágítás, a szellőztetés, a klíma, a termális diszkomfort stb.).

MUNKAHELYI VESZÉLYEK → KOCKÁZATOK

- (főként) zárt térben
- nyirkos – párás – (olajködös) – meleg
- balesetveszélyes
- hiányos megvilágítás
- nem komfortos klíma
- elégtelen szellőzés...

Textilgyártásban dolgozók

- zaj, rezgés, EM tér
- vegyi anyagok és porok (textil por is!)
- biológiai (fertőzés)
- ergonómiai
- pszichoszociális (több műszak)

Munkakörülményekből származó hatások

Munkakörnyezeti kóroki tényezők

- állva, járkálva
- kézi tehermozgatás

Munkavégzésből eredő hatások

- idegi megterhelés
- pszichés terhelés

MUNKAHELYI VESZÉLYEK → KOCKÁZATOK

Ruhaiparban dolgozók

- zárttéri, nagy terek
- nem komfortos klíma viszonyok
- rossz szellőztetés és megvilágítás
- zsúfoltság
- balesetveszély...

Munkakörülményekből származó hatások

- zaj, rezgés, EM tér
- vegyi anyagok (és porok is)
- biológiai
- ergonómiai
- pszichoszociális (műszak, idő)

Munkakörnyezeti kóroki tényezők

- tartós ülés
- anyagmozgatás

Munkavégzésből eredő hatások

- idegi megterhelés
- pszichés terhelés

MUNKAHELYI VESZÉLYEK → KOCKÁZATOK

Bőriparban dolgozók

- zárt, nagy terekben
- nem komfortos klíma és megvilágítás
- balesetveszélyes
- rossz szellőzés és szellőztetés
- balesetveszély...

Munkakörülményekből származó hatások

- zaj, rezgés, EM tér
- vegyi anyagok és porok (bőrpor is!)
- biológiai (fertőzés)
- ergonómiai
- pszichoszociális (több műszak)

Munkakörnyezeti kóroki tényezők

- állva, járkálva, ülve
- statikus terhelés

Munkavégzésből eredő hatások

- mentális terhelés
- pszichés terhelés

MUNKAHELYI VESZÉLYEK → KOCKÁZATOK

- főként zsúfolt beltéri műhelyekben folyó szalagmunka
- nem komfortos klíma és megvilágítás
- rossz szellőzés
- balesetveszély...

Lábbeli gyártásban dolgozók

- zaj, rezgés, EM tér
- vegyi anyagok és porok (bőrpor is)
- biológiai (fertőzés)
- ergonómiai
- pszichoszociális (munkarend)

Munkakörülményekből származó hatások

Munkakörnyezeti kóroki tényezők

- ülve, állva, járkálva
- fizikai megterhelés

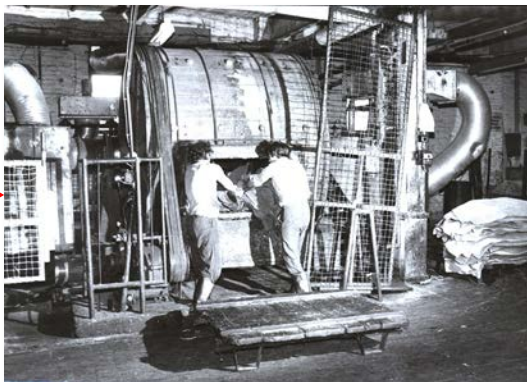
Munkavégzésből eredő hatások

- idegi megterhelés
- pszichés terhelés

VÁLTOZÓ KÖVETELMÉNYEK → ÚJ KOCKÁZATOK

VÁLTOZÓ KÖVETELMÉNYEK → ÚJ KOCKÁZATOK

RÉGI – KLASSZIKUS KOCKÁZATOK

Fizikai kockázatok (zaj, rezgés, sugárzások, EM terek...)

Zajexpozíció ~10 év >85dB(A) → fokozott zajexpozíció, zaj okozta halláskárosodás
Kéz-kar és egéstart rezgés-expozíció → kéz-kar és ágyéki gerinc vibrációs ártalom

Kémiai kockázatok (> 130 ezer ! veszélyes vegyi anyag)

Veszélyes vegyi anyagok határérték feletti expozíciója → fokozott expozíció (vérben vagy vizeletben), foglalkozási mérgezés, foglalkozási megbetegedés kialakulása

Ásványi porok: szilikózis, azbesztózis (tüdőrák, mesothelioma)

Szerves porok: foglalkozási asztma (pl. byssinózis), allergia

Biológiai kóroki tényezők (gombák, vírusok, baktériumok)

Humán fertőzések (pl. hepatitisek) és zoonózisok (pl. ornitózis, leptospirozis)

Megerőltető fizikai munka, ergonómiai és egyéb tényezők

Mozgásszervi rendellenességek → MSDs (Musculoskeletal Disorders)

ÚJ ÉS ÚJONNAN FELMERÜLŐ KOCKÁZATOK

Fizikai (mechanikai) kockázatok (kiemelten: „ülésetegségek”)

Fizikai inaktivitás → elhízás, mozgásszervi panaszok, cukorbetegség, szív- és érrendszeri, valamint rákos megbetegedések stb.

Pszichoszociális kockázatok (kiemelten: munkahelyi distressz)

A munka és a munkahely bizonytalansága → szorongás, depresszió, kiégés

Magas követelmények alacsony kontroll mellett → szív- és érrendszeri betegségek, MSDs, mentális problémák (szorongás, depresszió, kiégés-tünetegyüttes)

A munka - magánélet egyensúlyának felborulása miatt → a pszichoszociális kockázatok szintje növekszik

Veszélyes anyagok (vegyi, biológiai)

Mesterséges nanoanyagok → gyulladáskeltő, toxikus, immun-rendszer károsító?

Újabb biológiai ágensek megjelenése → globális világjárványok, pandémiák...

TEXTILIPARI EGÉSZSÉGI KOCKÁZATOK (1)

Mozgásszervi rendellenességek (MSDs)

Ínhüvely gyulladások, kéztő-alagút tünet együttes, könyök fájdalom, nyaki és háti izomfeszülés, ideggyök bántalmak, nyaki gerinc sérv, térdízületi elfajulás stb.

Légzőszervi panaszok és allergiák

Idült hörghurut, byssinózis („hétfői láz”), foglalkozási asztma, COPD, szem- és nyálkahártya irritációk, allergiák, kontakt és irritatív bőrgyulladás, kiütések stb.

TEXTILIPARI EGÉSZSÉGI KOCKÁZATOK (2)

Vegyexpoziók okozta rendellenességek

mérgezés, májkárosodás, perifériás ideggyulladások, vérképzőszervi elváltozások; orr-garat-, gyomor-, tüdő-, máj és húgyhólyag rák, colo-rectális daganatok stb.

Munkahelyi zaj és rezgés okozta panaszok

fokozott zajexpozió, halláskárosodás; vibrációs kórképek (kéz-kar és ágyéki gerinc)

Pszichoszociális kockázatok

alvászavar, idült fáradtság, hipertónia, depresszió, kiégés, viselkedési problémák stb.

RUHAIPARI EGÉSZSÉGI KOCKÁZATOK (1)

Mozgásszervi rendellenességek

Nyáktömlő- és ínhüvely gyulladások, ganglionok, csuklyás izom feszülése, nyaki-, felső végtagi és hátfájdalmak, nyaki gerinc csigolya sérv, térdízületi degeneráció stb.

Légzőszervi panaszok és bőrallergiák

foglalkozási asztma, COPD, szem- és nyálkahártya irritációk, allergiák (bőr, nyálkahártya) stb.

Foglalkozási rákok

húgyhólyag rák, tüdő- és orr-garat rákok stb.

RUHAIPARI EGÉSZSÉGI KOCKÁZATOK (2)

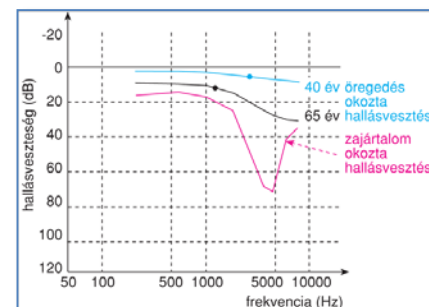
Munkahelyi zaj és rezgés okozta panaszok (+ Elektromos és mágneses terek?)

Fokozott zajexpozíció, zaj okozta halláskárosodás; főként kéz-kar vibrációs ártalmak („fehér ujj”, Raynaud szindróma)

Vérképzőszervi, idegrendszeri elváltozások?

Pszichoszociális kockázatok (munkahelyi stressz hatásai)

alvászavar, idült fáradtság, viselkedési problémák, hipertónia, cukorbetegség, depresszió, kiégés, stb.

BŐRIPARI EGÉSZSÉGI KOCKÁZATOK (1)

Mozgásszervi rendellenességek

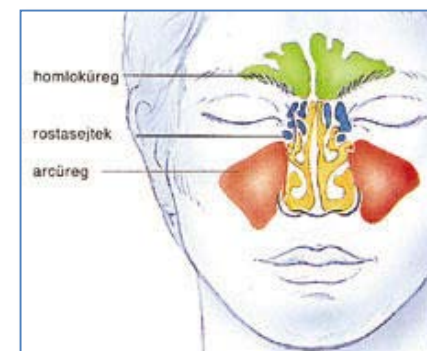
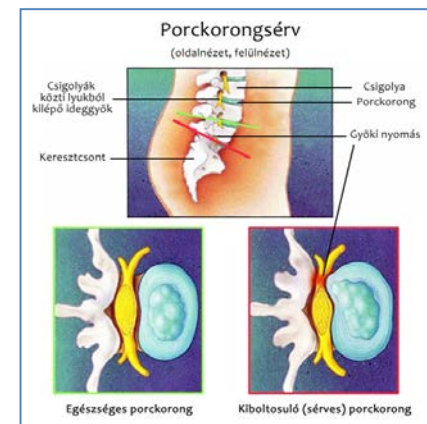
kéz-kar inak gyulladásai, nyak-vállövi panaszok, háti- és ágyéki gerinc bántalmak stb.

Bőrgyógyászati betegségek

gyulladások (kontakt és irritatív dermatitisek), fertőzések, toxikus károsodások stb.

Vegyexpoziók okozta elváltozások

toxikus hatások (máj, vese, vér- és nyirok, idegi, szív-érrendszer stb.), CMT hatás (tüdő, orrmelléküreg, emésztőszervi, hasnyálmirigy, here, húgyhólyag) stb.

BŐRIPARI EGÉSZSÉGI KOCKÁZATOK (2)

Fertőzések

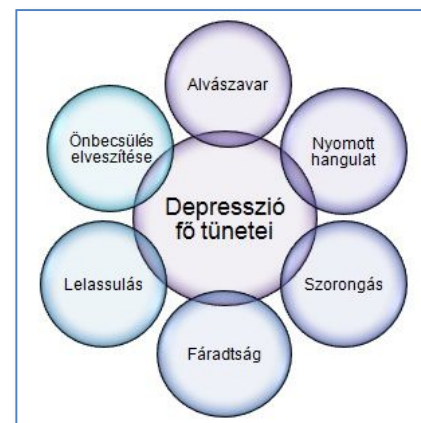
zoonózisok (antrax, Q-láz, leptospirozis), gombák, gennykeltők, endotoxinok stb.

Munkahelyi zaj és rezgés okozta panaszok (EM terek?)

halláskárosodás; vibrációs ártalmak, (vérképzőszervi, idegrendszeri elváltozások)

Pszichoszociális kockázatok (munkahelyi stressz hatásai)

magatartási, pszichés és pszichoszomatikus elváltozások...

LÁBBELI GYÁRTÁS EGÉSZSÉGI KOCKÁZATAI (1)

Mozgásszervi rendellenességek

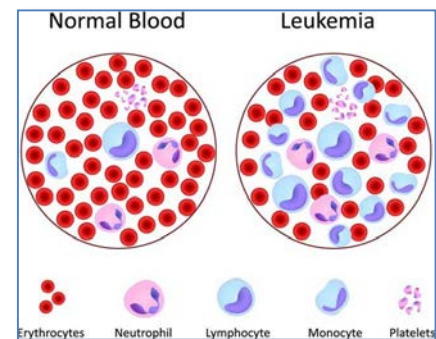
kéz és kar íngyulladások, csukló – könyök – váll fájdalmak, gerincpanaszok, alsóvégtagok rendellenességei (ideggyök bántalmak, ízületi elfajulások, visszérgyulladások) stb.

Légzőszervi panaszok és bőrrallergiák

asztma, szem-, orr-garat- légúti irritációk, ekcéma, bőrfekély (ujjakon) stb.

Foglalkozási daganatok, toxikus hatások

orr-garat, tüdő, húgyhólyag, myeloid leukémia; neuro- és hepato-toxikus hatások

LÁBBELI GYÁRTÁS EGÉSZSÉGI KOCKÁZATAI (2)

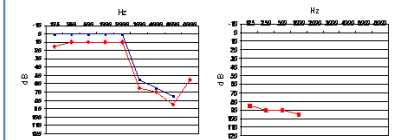
Munkahelyi zaj és rezgés okozta panaszok (+ elektromos és mágneses terek?)

halláskárosodás; vibrációs ártalmak,
EM terek termikus hatásai (katarakta, bőrpír); vegetatív idegrendszeri panaszok (szédülés, hányinger, látásélesség romlás, koncentráció képesség romlása, „túlérzékenység”)

Pszichoszociális kockázatok (munkahelyi stressz, pszichoterror, mobbing hatásai)

alvászavar, idült fáradtság, krónikus munkahelyi stressz különböző tünetei stb.

Zajos munkakörnyezetben nem foglalkoztatható munkavállaló

A MUNKAHELYI EGÉSZSÉGVÉDELEM FŐBB ISMÉRVEI

1. Az egészségvédelem (abszolút) célja

Az öregségi nyugdíjkorhatár eléréséig egyetlen foglalkozásban, egyetlen **munkavállalót ne károsítsanak** a munkavégzés és a munkakörülmények hatásai, valamint a munkakörnyezet kóroki tényezői.

2. Az egészségvédelem alapja

Az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés – azaz a **munkavédelem** – valamennyi feltételének megteremtése és fenntartása, valamint az előírt követelmények maradéktalan teljesítése **garantálhatja** csak **egy teljes munkakarrier alatt a foglalkozási egészség fenntartását**, a foglalkozási (a foglalkozással is összefüggő és részben sorsszerű) megbetegedések megelőzését, előfordulásának csökkentését.

3. A munkahelyi egészségvédelem megvalósításának főbb szempontjai:

- Minden munka lehet veszélyes, **nem létezik „0” kockázat.**
- A munkavállalók munkahelyi egészségvédelme, a megelőzés, az egészségkárosító hatások és a kóroki tényezők által kiváltott **kockázatok kezelése révén** valósulhat meg.
- A munkavállaló és környezete közötti kölcsönhatás átfogó és együttes kezelése szervezett munkavégzés során a **munkáltató** át nem hárítható **felelőssége és feladata.**
- A munkavédelmi nomenklatúra szerinti **helyes munkahelyi kockázatértékelés** (becslés - kezelés - kommunikáció) megvalósítása **a megelőzés alapja.**

A MUNKÁLTATÓ – SZOLGÁLTATÓ FELADATAI

- A **munkahelyi egészségvédelem**, a **munkaegészségügyi feladatok munkahelyi megvalósítása** a munkáltatók felelősségi és feladatkörébe tartozik, és kiterjed a munkavégzés egészséget nem veszélyeztető **feltételeinek** a kialakítására, a munkavégzés egészségi **követelményeinek** a megvalósítására és a foglalkozási megbetegedésekkel kapcsolatos **előírások teljesítésére** is.
- A **munkáltatók a munkaegészségügyi feladatok végrehajtásához foglalkozás-egészségügyi alapszolgáltatást** kötelesek biztosítani valamennyi munkavállalóra kiterjedően, valamint az egészségkárosító kockázatok meghatározásához és nyomon követéséhez szükséges **munkahigiénés vizsgálatokról** is gondoskodniuk kell.

AZ EGÉSZSÉGVÉDELEM FŐBB SZABÁLYAI

A veszély jellege és a veszélyeztetettek köre a döntő:

a munkahelyek kialakítása	a felszerelések, munkaeszközök
az üzemeltetés és működtetés	a kollektív és egyéni védelem
a villamos védelem	a közlekedési utak, mozgástér
a jelzések, riasztás, tűzjelzés	az épületek előírásai
a menekülési utak, mentés	a (veszélyes) hulladék kezelése
a szabadtéri munkák	a megvilágítás
a szociális helyiségek, elsősegély	az ivóvíz ellátás
a sérülékenyek foglalkoztatása	a kóroki tényezők (zaj, rezgés, por)
a kedvezőtlen klímaviszonyok	a tájékoztatás stb. tekintetében.

AZ EGÉSZSÉGVÉDELMI KÖVETELMÉNYEK

1. Megjelennek az általános előírásokban:

a telepítés • az üzemeltetés • a műszaki karbantartás • az ergonómiai követelmények • a jelzések • a veszélyelhárítás • a villamos védelem • a tűzjelzés és oltás • a mentés és menekítés • a műszaki és egyéni védelem • a tisztítás és takarítás • a munkahelyi rend • a rovar- és rágcsálóirtás • a munkaszervezési és egyéb megelőző intézkedések • a foglalkozási rákkeltő anyagok választásának indoka • a tájékoztatás és tanácskozás biztosítása stb. során.

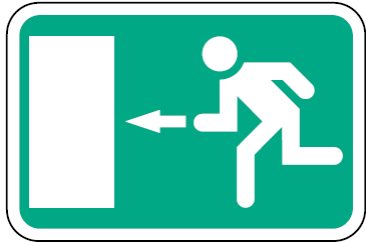

2. A létesítéssel kapcsolatos követelményekben:

a) Zárt, telepített munkahelyek kialakítása során

- a helyiség mérete • légtér • mozgástér • nyílászárók: ajtók, kapuk • falak és padozat • közlekedési utak • veszélyes területek • mozgólépcsők és mozgójárdák • rakodók és rámpák stb.
- a szellőztetés • a helyiségek hőmérséklete • megvilágítása • a zaj- és rezgések elleni védelem • az elsősegélyhelyek biztosítása stb.

- ### b) Szabadtéri munkahelyeken:
- közlekedési útvonalak • rakodóterek • időjárás • kóroki tényezők (fertőzés, zaj, rezgés, gőz, gáz, por) • baleset (lehulló tárgyak, elesés, leesés) elleni védelem • megvilágítás • karbantartás • menekülés • szociális helyiségek biztosítása stb.

3. Közegészségügyi, higiénés feltételek biztosítása során:

- ivóvízellátás • takarítás • (veszélyes) hulladékkezelés • szociális helyiségek: pihenőhelyek, étkezők, öltözők, tartózkodók, tisztálkodó- és mellékhelyiségek, elsősegélyhelyek, védőital biztosítása stb.
- a megváltozott munkaképességű (és fogyatékkal élő) munkavállalók foglalkoztatása (a munka adaptálása)
- a terhes nők és szoptató anyák foglalkoztatása esetén (korlátozás).

EGÉSZSÉGÜGYI VILÁGSZERVEZET (WHO)

„A foglalkozási megbetegedések nagyon sok szenvedés forrásai. Ugyanakkor a munkahelyeken a balesetekkel szemben szinte láthatatlanok maradnak annak ellenére, hogy évente hatszor annyi áldozatot követelnek, mint a balesetek. A foglalkozási megbetegedések jellege folyamatosan változik a tudományos - technikai fejlődés eredményeként.

A globalizációval összefüggő társadalmi változások súlyosbítják a meglévő kockázatokat és újak is keletkeznek. A jól ismert foglalkozási betegségek (szilikózis) mellett az új megbetegedések (mozgásszervi és pszichés rendellenességek) száma is folyamatosan nő...”

Forrás: Foglalkozási megbetegedések megelőzése, 2013. WHO - nyomán

FOGLALKOZÁSI BETEGSÉGEK ELŐFORDULÁSA

A fejlődő országokban

Mérgezések (növényvédő-szerek), fertőző megbetegedések (zoonózis és egyéb), szilikózis stb.

A fejlett iparosodott országokban

MSDs, distressz, zaj okozta halláskárosodás, foglalkozási rák

Magyarországon

Fertőző betegedések, légzőszervi megbetegedések, bőrbetegségek

Magyarország versus Hollandia (2016):

H: **245** (?) - NL: ~ **7000** foglalkozási megbetegedés (közel 30-szoros!)

A MUNKAVÁLLALÓK EGÉSZSÉGÉNEK VÉDELME

International
Labour
Organization

Egyezmények és Ajánlások szerint

A munkahelyi egészségvédelem három fő célkitűzése:

- 1.** A munkavállalók egészségének és munkaképességének fenntartása és előmozdítása.
- 2.** A munkakörnyezet és a munka javítása a biztonság és az egészség megteremtése érdekében.
- 3.** A munkaszervezetek és a munkakultúrák (vezetési rendszerek, képzés, humánpolitika, minőségirányítás) munkahelyi biztonsággal és egészséggel kapcsolatos támogatása.

AZ EGÉSZSÉGVÉDELEM HELYES GYAKORLATA

- A munkahelyi egészség védelmének és megőrzésének **alapvető feltétele**, hogy **a munkavállalók megterhelés – igénybevétele optimális** (vagy közel optimális) legyen. A vizsgáló orvosnak ehhez nemcsak az összmegterhelést, hanem a munkavállaló egészségi állapotát és munkavégző képességét is ismernie kell a munkaköri alkalmasság megítélése során.
- A **munkaköri alkalmassági vizsgálat** annak a megállapítása, hogy egy meghatározott munkakörben és munkahelyen végzett tevékenység által okozott **megterhelés a vizsgált személy számára milyen igénybevételt jelent** és annak **képes-e megfelelni** anélkül, hogy önmaga, mások vagy utódai egészségét, testi épségét veszélyeztetné.

PRIMER ÉS SZEKUNDER PREVENCIÓ

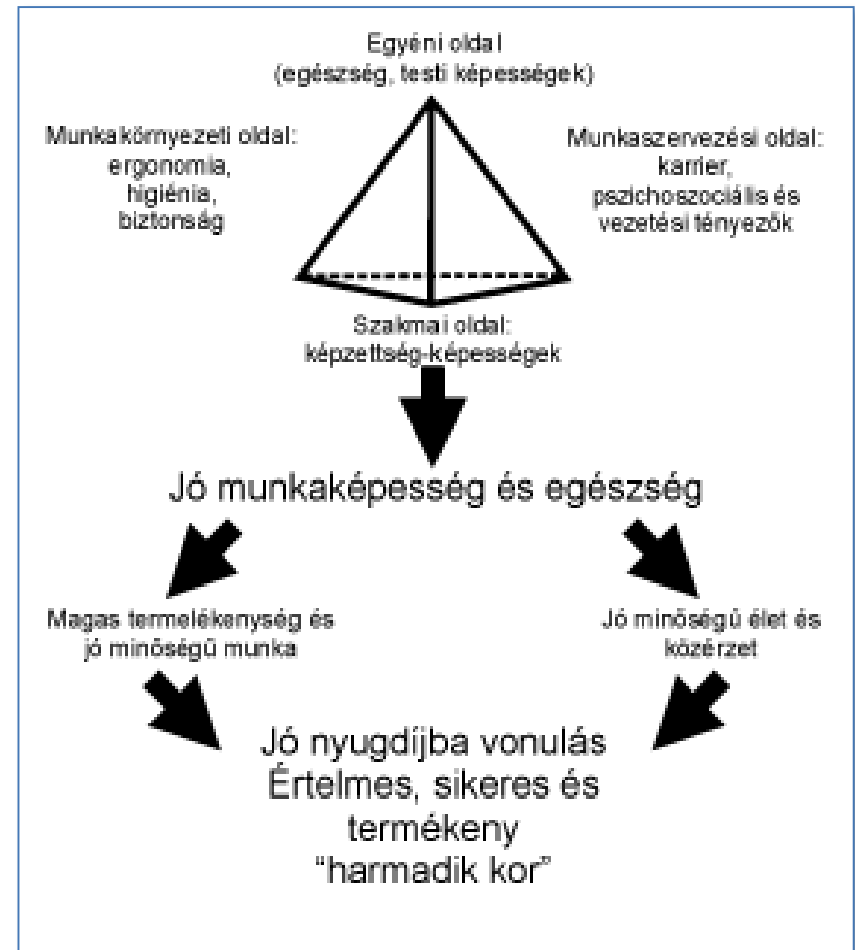
- Az **elsődleges megelőzés** (kollektív műszaki, munkaszervezési intézkedések, egyéni védőeszközök) **célja**, hogy az egészségkárosító hatások ne vagy csak hatástalan állapotban ériék el a munkavállalókat. Az orvos-szakmai támogatást a kockázatértékelés ismeretében végzett **előzetes munkaköri alkalmassági vizsgálatok** és a **munkakörhöz kötött védőoltások** jelentik.
- A **munkahelyi másodlagos megelőzés** az **időszakos munkaköri alkalmassági vizsgálatok** során felismert foglalkozási megbetegedések és fokozott expozíciós esetek kezelését és célzott orvosi szűrővizsgálatokat is jelent (daganatok, szív-érrendszeri rizikó szűrés stb.). A **biológiai monitorozás** is a szűrővizsgálatok körébe sorolható, mivel a munkáltató intézkedését igénylő fokozott expozíciók forrásaira hívja fel a figyelmet.

TERCIER PREVENCIÓ

- A **munkahelyi harmadlagos megelőzés** körébe a **foglalkozási gondozás és a rehabilitáció** tartozik. A megváltozott munkaképességű (mozgáskorlátozott, egyéb testi fogyatékkal élő) munkavállalók foglalkoztatása során szükséges **adaptációs intézkedések** (a fizikai környezet illesztése az emberi test megváltozott tulajdonságaihoz) is ebbe a körbe sorolhatók.
- A **foglalkozás-egészségügyi szolgálat** a munkáltató felelősségének érintetlenül hagyásával vesz részt az egészséget nem veszélyeztető munkakörnyezet kialakításában, az egészségkárosodások megelőzésében és a munkaegészségügyi szaktevékenységnek minősített feladatok ellátásában, a munkahigiénés vizsgálatokban is a **kötelező alapszolgáltatás, a közreműködőként végzett és egyéb feladatok ellátása révén.**

A MUNKAKÉPESSÉG MEGHATÁROZÓ TÉNYEZŐI

- A munkaképesség az ember egyéni és társadalmi jól-létének alapja.
- A munkaképesség, a munkaköri feladatellátás mértéke becsülhető.
- Feladat: a fizikai és a szellemi munka okozta megterhelés és igénybevétel, az elfáradás mértékének meghatározása.
- A munkaképesség támogatása és megőrzése az egyik legnagyobb munkaegészségügyi kihívás.

Forrás: FIOSH, Ilmarinen, 1999.

MUNKAKÉPESSÉG – MUNKAKÉPESSÉGI INDEX

Munkaképesség:

A fizikai és szellemi tulajdonságok, valamint a megszerzett ismeretek összességének alkalmazása, ami képessé tesz az embereket a munkavégzésre. A megterhelés hatásai és a szervezet válaszreakciói közötti interakciók kialakítására és optimalizálására szolgáló szabályozó rendszer (képesség).

Munkaképességi Index (Work Ability Index - WAI):

Életkorfüggő, számszerűsíthet indikátor paraméter a munkaképesség értékelésre és a változások jellemzésére reprodukálható (kérdőíves) módszer szerint.

A WAI bevezetésének, alkalmazásának a célja:

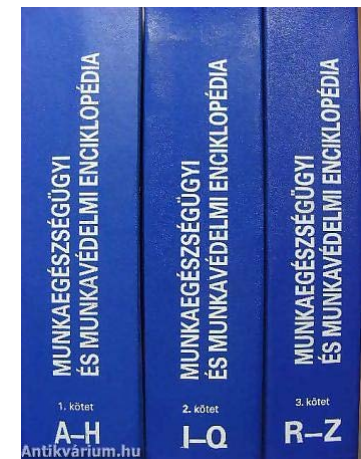
A munkaképesség változás becslése (életkor, betegség, környezet, képzettség, egyéb tényezők miatt) és intézkedés kezdeményezése a munkaképesség megőrzésére, támogatására és helyreállítására.

A MUNKAKÉPESSÉG MEGŐRZÉSE (PÉLDA)

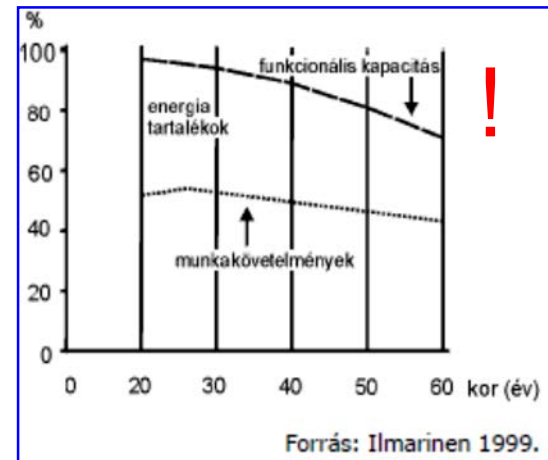
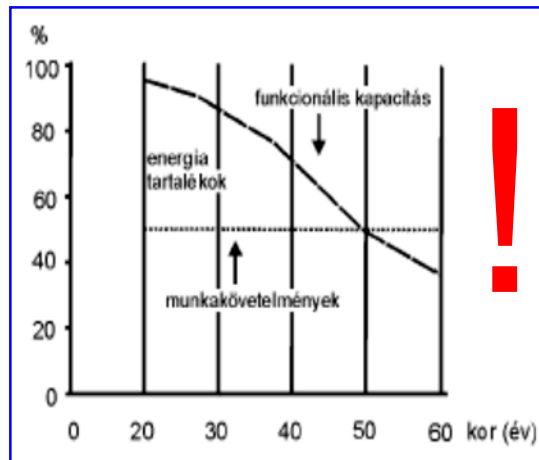
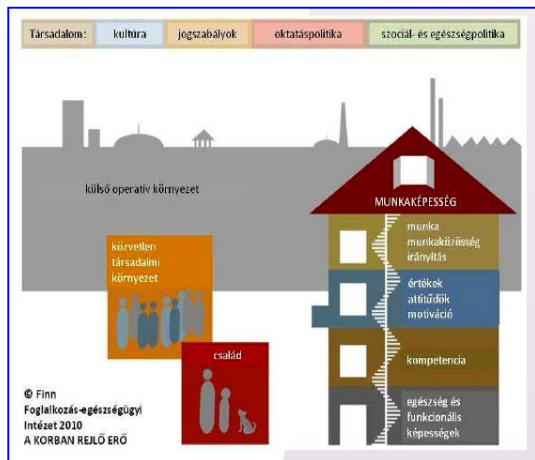
Fő szabály:

„40 éves kor után ne kezdjen, **50 éves kor után** ne folytasson tevékenységet az alábbiakkal jellemezhető munkakörökben a dolgozó”, azaz **tilos, korlátozandó, csökkentendő**, a

- hőmunka
- nehéz munka, a folyamatos fizikai megterhelés
- balesetveszélyes munkakör (kockázat $>1:10^5$)
- kötött, gyors munkatempó (pl. szalagmunka)
- bioritmus felborítása, nappali/éjszakai műszakok váltakozása.

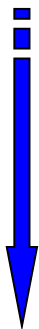

MUNKAKÉPESSÉG ÉS KORMENEDZSMENT

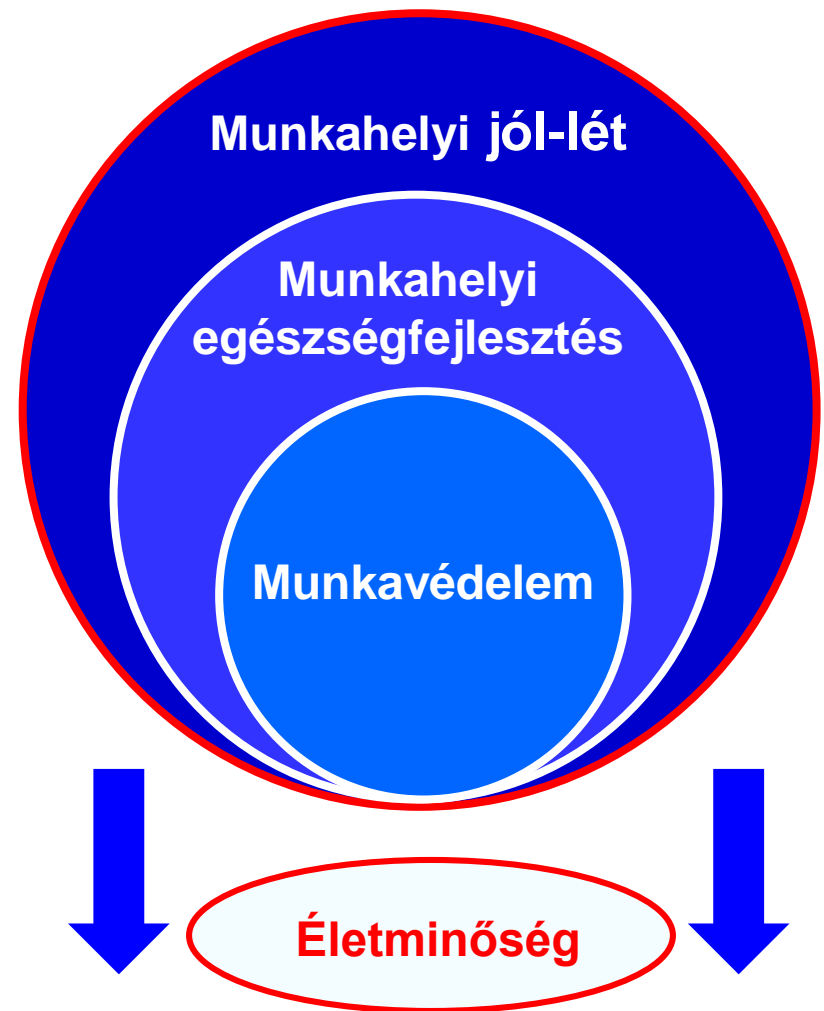
„A kor csak egyik aspektusa a munkaerő sokszínűségének. A munkahelyen szükséges, **a korról kapcsolatos intézkedések, a munkának az egyéni képességekhez, készségekhez és egészségi állapothoz való igazítása kormenedzsmentnek** tekinthető.” (FIOSH – Ilmarinen, EU Bizottság)

Minél jobb a Munkaképességi Index az idősödés során, a nyugdíj előtt, annál jobb lesz az életminőség a 73 - 85 éves korban.

A MUNKAHELYI EGÉSZSÉG ÉS AZ ÉLETMINŐSÉG

- A munkahelyi egészségvédelem a munkavédelem része
- A munkahelyi egészség-fejlesztés kiegészíti, támogatja (nem helyettesíti) a munkahelyi egészség védelmét és a munkahelyi jól-lét javítását
- A munkahelyi jól-lét = minőségi munka, jó munkakörülmények és a munkavállalók jó közérzete.

EUMSZ 153. cikk (1) a) szerint:

„a munkakörnyezet javítása a munkavállalók egészségének és biztonságának védelme érdekében”

BRÜSSZEL, 2017. 1. 10. COM(2017) 12 FINAL

A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának

Biztonságosabb és egészségesebb munkahely mindenkinek –

Az Európai Unió munkahelyi egészségvédelemre és biztonságra irányuló jogszabályainak és politikájának modernizálása

A HÁROM LEGFONTOSABB INTÉZKEDÉS

- 1.** A küzdelem fokozása a **foglalkozási eredetű rákos megbetegedések ellen**, fokozott iránymutatással és figyelemfelhívással kísért jogalkotási javaslatok révén.
- 2.** Vállalkozások **támogatása** – különös tekintettel a **mikrovállalkozásokra és a kkv-kra** – a munkahelyi egészségvédelmi és biztonsági szabályoknak való megfelelésben.
- 3.** Együttműködés a tagállamokkal és a szociális partnerekkel az **elavult szabályok kivezetése és aktualizálása**, valamint a hatékonyabb és átfogóbb munkahelyi védelem, megfelelőség és végrehajtás biztosításával kapcsolatos erőfeszítések újra pozicionálása érdekében.

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!

SZÉCHENYI

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE